

ИЗГУБЕНИЯТ МЕТАЛ

БРАНДЪН САНДЕРСЪН

РОМАН ОТ ПОРЕДИЦАТА *МЪГЛОРОДЕН*

ИЗГУБЕНИЯТ МЕТАЛ

Артлайн Студиос
София, 2023

Brandon Sanderson
MISTBORN: THE LOST METAL
copyright © 2022 by Dragonsteel Entertainment, LLC
Interior illustrations by Isaac Stewart and Ben McSweeney
© Dragonsteel Entertainment, LLC
All rights reserved.

Тази творба е художествено произведение.

Описаните имена, персонажи, места и случки са продукт на въображението на автора. Всички изказвания, случки, описания, информация и материали от всякакъв друг вид, съдържащи се в произведението, са само и единствено с цел забавление и не трябва да се разчита на тяхната точност, нито да бъдат правени опити да бъдат възпроизведени, тъй като това може да доведе до наранявания.

Всички права запазени. Никаква част от тази книга не може да бъде ползвана или възпроизвеждана без изричното знание и писменото позволение на издателя.

ИЗГУБЕНИЯТ МЕТАЛ
2023 Студиото на А
Всички права запазени.
Автор: Брандън Сандерсън
Превод: © 2023 Деница Иванова Райкова
Редактор: Полина Павлинова
Коректор: Николай Генов
Корица: Тодор Христов
Предпечат и печат: Студиото на А
Издател: Студиото на А
България, София 1700
ж.к. „Студентски град“,
ул. „Акад. Борис Стефанов“ № 35
тел.: +359 2 411 00 02
artline-store.net
artline@artline-comics.net
facebook.com/ArtlineStudios.LTD
ISBN 978-619-193-305-1

НА ИТЪН СКАРЩЕД,
който е човек на честта.

КНИГИ ОТ БРАНДЪН САНДЕРСЪН

• ВЪЗМЕЗДИТЕЛИТЕ •

Стоманено сърце

Зарево

Злочестие

• INFINITY BLADE •

Пробуждане

Изкупление

• ЛЕГИОН •

Легион

На една ръка разстояние

Лъжи наяве

ВСЕЛЕНА КОСМЕР

• ЛЕТОПИСИТЕ НА СВЕТЛИНАТА НА БУРЯТА •

(планета Рошар)

Пътят на кралете

Сияйни слова

Заклеващия

Ритъмът на войната

Dawnshard – предстои, пролет 2024 г.

• МЪГЛОРОДЕН •

(планета Скадриал)

Ера първа

Последната империя

Кладенецът на възнесението

Героят на времето

Ера втора

Сплавта на закона

Отсенки от себе си

Оковите на скръбта

Изгубеният метал

• САМОСТОЯТЕЛНИ РОМАНИ В КОСМЕРА •

Елантрис (*планета Сел*) – предстои, пролет 2024 г.
Спирацията войната (*планета Налтис*) – предстои, пролет 2024 г.
Tress of the Emerald Sea (*планета Лумар*) – предстои, есен 2023 г.

• СБОРНИЦИ •

Арканум: Необуздан. Колекцията за Космера
(*планети Сел, Скадриал, Талдаин, Треноди, Дроминад, Рошар*)

• ГРАФИЧНИ РОМАНИ •

Бял пясък, том I (*планета Талдаин*)
Бял пясък, том II (*планета Талдаин*) – предстои, лято 2023 г.
Бял пясък, том III (*планета Талдаин*) – предстои, пролет 2024 г.

ВСЕЛЕНА САЙТОВЪРС

• КЪМ НЕБЕТО •

Към небето
Към звездите
Към никъде
Defiant – предстои, ноември 2023 г.

ТИЙНЕЙДЖЪРСКИ ИЗДАНИЯ

Ритматистът
Деца на безименните

• АЛКАТРАС СРЕЩУ ЗЛИТЕ БИБЛИОТЕКАРИ •

Алкатрас срещу Злите Библиотекари
Алкатрас и Костите на Писаря
The Knights Of Crystallia – предстои, пролет 2024 г.

САМОСТОЯТЕЛНИ РОМАНИ

The Frugal Wizard's Handbook for Surviving Medieval England –
предстои, зима 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

БЛАГОДАРНОСТИ _____	11
КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ИСТОРИЯТА ДОТУК _____	15
КАРТИ _____	21
ПРОЛОГ _____	27
ЧАСТ ПЪРВА _____	39
ЧАСТ ВТОРА _____	191
ЧАСТ ТРЕТА _____	303
ЕПИЛОЗИ _____	559

ВЕСТНИК „ДВАТА СЕЗОНА“

Част 1 _____	58
Част 2 _____	189
Част 3 _____	249
Част 4 _____	367
ARS ARCANUM: ТАЙНИТЕ ИЗКУСТВА _____	601

БЛАГОДАРНОСТИ

Преди шестнадесет години, докато седях в едно от задимените сепарета в местен ресторант, за първи път споделих със съпругата си една дръзка идея, която разработвах: да създам свят на епично фентъзи, а после да го развия през различни епохи в бъдещето. Бях виждал неуспешни комбинации между фентъзи и научна фантастика, бях виждал и как епично фентъзи започва бавно да клони към индустриални технологии. Но никога не бях виждал автор да разработва свят точно по този начин – да предостави обширен поглед към планета, навлизаща в бъдещето, като стъпи на съдържанието на поредица от книги и го използва като основа за религията и митовете в света.

Беше рисковано. Читателите обикновено искат жанровете да са добре очертани. Тук предлагах нещо, което разчупваше границите на жанра по начин, за който беше доказано, че не се продава добре. Въпреки това бях убеден, че по-широкомащабният замисъл (представата за една планета и нейната магия през различните ери) си струва риска. Това ни води тук, до последната книга от Ера втора на „Мъглороден“ и моя голям експеримент с жанра.

Дали този експеримент е успешен, или не, остава да решите вие, читателите. Мога обаче да кажа следното: със сигурност нямаше да стигна дотук без помощта на голям брой хора. Знам, че тези благодарности са донякъде бъркотия от имена, но съм толкова признателен на всеки един от споменатите. Това са хората, които, вместо да въртят очи, щом измисля нов дързък план, запретват ръкави и го осъществяват.

За тази книга Джошуа Билмс свърши обичайната си отлична работа като мой агент. Сюзън Веласкес и Кристина Зобел от неговия екип също ми бяха от огромна помощ, справяйки се с всички презокеански сделки и чуждестранни агенти.

Като говорим за отвъд океана, за тази книга получих специална помощ от Джилиан Редфърн – моя редактор в Обединеното кралство. Тя пое инициативата за тази книга, като се зае със стиловата редакция, с която често се нагърбва издателят от Съединените щати. Свърши фантастична работа и съм късметлия, че ми помогна. В допълнение бих искал да благодаря на Емад Ахтар и Брандън Дъркин от Gollancz в Обединеното кралство, както и на агентите ми в Обединеното кралство, Джон Берлайн и Стиви Финегън от агенция „Зено“.

В Съединените щати Деви Пилай беше отговорният редактор на този проект и както винаги използва отличния си редакторски усет, за да подобри историята и персонажите. Бих искал да благодаря на Моли Макгий, Теса Вилануева, Люсил Ретино, Айлин Лорънс, Алексис Саарела, Хедър Сондърс, Рафал Гибек, Фелипе Круз, Амели Лител, и Хейли Джозвиак – също от „Тор“. Редактор на изданието е от-давнашният ни сътрудник в тази област, Тери Макгари.

Колкото до аудиокнигата, незаменният Майкъл Крамър отново дава гласа си на моите персонажи и ме кара да звуча добре. Признателен съм ти, Майкъл. Благодаря ти за всичко, което правиш. Бих искал да благодаря на Стив Уагнър, Саманта Еделсън и Дрю Килман от „Макмилан Аудио“.

Напоследък книгите ми изискват все повече работа по отношение на художественото оформление. Затова посвещавам специален раздел на тези бойци, макар че някои от тях може да се застъпят и с други раздели. Например Питър Лътджън е художествен директор на „Тор“ и заслужава сърдечни благодарности. Крис Макграт направи илюстрацията за обложката. Вътрешният ми художествен директор в Dragonsteel е |Ÿ< – художникът, познат преди като Айзък Стюарт. Той създаде картите, символите и свърши голяма част от работата (включително писането) по вестникарските страници. Оглеждайте се за книги от |Ÿ< в бъдеще. (Да, току-що си измислих цялото нещо със символите. Мога да си го позволя. Имам литературно разрешително.) Нашият добър приятел и дългогодишен сътрудник Бен Максуйни създаде по-голямата част от илюстрациите, които ще откриете на вестникарските страници. Рейчъл Лин Буханън беше нашият артистичен асистент, а Дженифър Нийл също помогна за създаването на вестниците.

В моята компания, Dragonsteel, щатният ни редакторски отдел се оглавява от Ненаситния Питър Алстрьом, Керън Алстрьом се грижи за целостта, а Бетси Алстрьом осигурява различна редакторска помощ. Кристи Гилбърт току-що пое длъжността на отговорник по развитието на проекта.

Екипът на Dragonsteel за организиране и провеждане на събития се оглавява от Кара Стюарт, а в него са и Кристи Якобсен, Лекс Уилуайт, Келин Нюман, Мем Грейндж, Майкъл Бейтман, Джой Алън, Кати Айвс, Ричард Рубърт, Шон Ванбъскирк, Изабел Крисман, Тори Мичъм, Али Рийп, Джейкъл Крисман, Алекс Лайън и Оуен Ноултън.

Отделът ни по реклама и маркетинг се оглавява от Адам Хорн, с Джеръми Палмър като маркетингов директор. Оперативният ни екип се оглавява от Мат „Всъщност името ми е Матт с две „т“ Хач, в него са и Джейн Хорн, Ема Тан-Стоукър, Катлийн Дорси Сандерсън, Макена Салоун и Хейзъл Къмингс.

И разбира се, моята чудесна съпруга Емили Сандерсън е нашият главен оперативен директор в Dragonsteel. И е най-сладкият човек в този списък.

Не толкова сладки, но въпреки това много полезни са членовете на писателската група. За тази книга те включват: Кейлийн Зобел, Питер Алстрьом, Керън Алстрьом, Алан Лейтън, Ерик Джеймс Стоун, Катлийн Дорси Сандерсън, Емили Сандерсън и Бен „Рик Стрейнджър“ Олсън. Също така, разбира се, Итън Скарщед, на когото е посветена тази книга. Итън – вдъхновил образа на Скар от Мост Четири – вече двадесет години ми помага да описвам правдоподобно военните сцени и стрелбата. Благодарности, Итън, за това, че ми помагаш да се преструвам, че знам за какво говоря.

Мишел Уокър създаде нашата база данни за обратна връзка с бета-читателите, която беше супер полезна. Бета-читателите включваха Трей Купър, Тим Чалинър, Тед Хърман, Сузан Музин, Сумеджа Муратагик-Тадич, Пейдж Филипс, Шанън Нелсън, Шон Ванбускърк, Рос Нюбъри, Розмари Уилямс, Ричард Файф, Раул Пантула, Пунам Десаи, Филип Форвалер, Пейдж Вест, Мишел Уокър, Меган Кан, Мат Виенс, Марк Аксис Линдберг, Марни Питърсън, Линдзи Лутър, Лиена Линдсторм, Лорън Макафри, Кендра Уилсън, Кендра Александър, Кейлийн Нюман, Колиани

Полури, Джой Алън, Джошуа Харки, Джори „Вождът, чешеш пи-
лешка глава“ Филипс, Джеси Лейк, Джесика Ашкрафт, Дженифър
Нийл, Иън Макнат, Крис „Гънър“ Макрат, Гари Сингър, Фран-
ки Джером, Евгени „Агент“ Кирилов, Ерика Кута Марлър, Ерик
Лейк, Дрю Макфрай, Дийна Ковъл Уитни, Дейвид Фалън, Дейвид
Беренс, Дарси Коул, Крейг Ханкс, Кристина Гудман, Кристофър
Котингам, Чана Ошира Блок, Брайън Т. Хил, Брандън Коул, Лин-
тинг „Ботаника“ Ху, Боб Клъц, Бен Мароу, Бека Реперт, Бао Фам,
Антъни Акър, Аликс Ходж, Алис Арнесън, Алексис Хорайзън,
Арон Бигс, Джо Диърдъф, Боб Уест и Джейдън Кинг.

Сред гама-читателите са мнозина от гореспоменатите плюс Сам
Баскин, Глен Вогелаар, Дейм Виенс, Били Тод, Ари Куфер, Матю
Соренсън, Рам Шохам, Елиху Береловиц Левин и Арън Форд.

За детайлите в тази книга получихме доста помощ от една кон-
кретна група – хора, които помолих да държат под око магически-
те ми системи и да ми дават обратна връзка за моментите, в които
може да се нуждаем от повече обяснения или може да се появи опас-
ност да си противореча. Наричаме ги нашия „скип по последова-
телността на магическите системи“, но тук официално обявявам
новото им име – Арканистите. Това са Джошуа Харки, Ерик Лейк,
Евгени Кирилов, Дейвид Беренс, Иън Макнат и Бен Мароу.

Бих искал да поднеса специални благодарности на моите добри
приятели Калиани и Рахул – отдавнашни бета-читатели, които от
години ме насърчават да потърся вдъхновение за историите си в
индийската митология и фолклор. За тази книга те ми дадоха от-
лични съвети за един от персонажите, по когото тримата работих-
ме заедно, за да се опитаме да разширим малко Космера.

Благодаря на всички в този списък. И разбира се, на читателите.
През последните шестнадесет години „Мъглороден“ беше странно
пътешествие и усещам, че предстои да стане още по-странно, както
и (с малко късмет) още по-невероятно.

КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ИСТОРИЯТА ДОТУК

В Ера втора историята от поредицата „Мъглороден“ се пренася триста години след събитията от „Героят на времето“ – завършека на легендарната трилогия.

Светът на Скадриал е променен. От небето отдавна не се сипят саждопади, Мъглородните вече са мит, а Келсайър, Вин и тяхната бунтовническа компания са се превърнали в обичани герои от отминали времена. Жителите на планетата все още владеят Металните изкуства. Освен познатите Мъгливи сред хората вече има и Двуродни – мъже и жени, владеещи една аломантическа и една ферохимична сила.

„Славта на закона“ Ера II, книга I

Сюжетът в „Славта на закона“ започва в Дивите земи. Блюстителят на закона Уакселий Ладриан е по следите на жесток сериен убиец. Уакс го преследва по улиците на Фелтрел, докато не стига до подземие на малка църква, където убиецът е хванал Леси – половинка и партньор на Уакс. Той се опитва да простреля престъпника, но по погрешка убива Леси.

След случилото се Уакс се отказва от заниманията си в Дивите земи и се завръща в родния си град Елндел. Там той застава начело на Къща Ладриан, наследявайки позицията от починалия си чичо. С новото си място в обществото Уакс трябва да се погрижи за семейното име и да си намери съпруга. Основната кандидатка е Стерис Хармс. Преди да се срещне със Стерис и баща ѝ, Уакс е

посетен от Уейн – негов другар по оръжие от Дивите земи. Той е пристигнал в Елъндел, за да разследва поредица от обири и отвличания, извършени от група бандити, известни като Изчезвачите.

Твърдо решен да загърби миналото си, Уакс отказва на Уейн да му помогне с разследването. Уейн упорито се опитва да го убеди и използва отличните си умения по дегизировка, като се представя за далечен роднина на Уакс при запознанството му с лейди Стерис, баща ѝ и нейната полусестра Мараси.

Няколко месеца по-късно Стерис и Уакс решават официално да обявят годеща си пред обществото. Когато Стерис, Уакс, Уейн и Мараси присъстват на сватбено тържество на местни аристократи, в залата нахлуват Изчезвачите. Престъпниците всяват паника сред благородниците и се опитват да отвлекат Стерис и Мараси. Работейки в скип, Уакс и Уейн успяват да спасят единствено Мараси. Бъдещата годеница на Уакс е отвлечена. Лидерът на Изчезвачите се измъква заедно с нея.

Уакс решава да се заеме със случая и да спаси Стерис. Открива, че бандитите са предвождани от Майлс Стоте живота – бивш блюстител на закона и Двуроден също като Уакс и Уейн. Двамата партньори заедно с Мараси и присъединилата се към тях Ранет изготвят план как да заловях престъпниците при следващия им удар. Групата успява да разкрие, че Изчезвачите планират да оберат влак, натоварен с ценния за аломантите метал алуминий. Следва дълга битка, след която единственият оцелял престъпник е Майлс. Мараси успява да го задържи благодарение на своята способност да забавя времето, като създава специална сфера. Междувременно Уейн тръгва да извика местните констабли за подкрепление. Майлс е арестуван, а лейди Стерис е спасена.

По-късно става ясно, че истинският водач на бандитите е лорд Едуорн Ладриан, чичото на Уакс. Едуорн е част от по-голяма престъпна организация, известна като Котерията. Отвлечените жени през последните няколко месеца все още са в неизвестност, а Майлс Стоте живота е екзекутиран за престъпленията си. Уакс и Уейн решават да останат в Елъндел и да спрат плановете на лорд Едуорн и престъпната Котерия.

Накрая се появява Марш, известен като Железни очи – легендарен герой, живял по времето на Последната империя. В съвреме-

нен Скадриал той е почитан като самия Смърт. Марш се свързва с Мараси, за да ѝ даде мистериозна книга.

Изминава една година.

„Отсенки от себе си“ Ера II, книга II

Благодарение на книгата, завещана им от Смърт, Уакс и Мараси научават повече за хемалургията – третото Метално изкуство. Тя позволява на Мъгливите да усвояват умения, като забиват в телата си метални клинове, заредени с Дарба.

Уакс вече работи за констабълството, а Уейн е негов партньор. Докато двамата са по следите на поредния престъпник в Елъндел, в тълпата Уакс вижда познато лице – това на Тан Проклетия, убиеца, смъртно прострелян от самия Уакс в деня на смъртта на Леси. Преди да успее да реагира, Уакс е призован в констабълството, за да се заеме с ново разследване: братът на губернатора на Елъндел е убит на среща с някои от най-суровите престъпници в града. Няма оцелели.

Богът Хармония се свързва с Уакс, за да го осведоми, че кандрата Паалм, наричана още Кървящата, стои зад убийствата в града. Кандрата е извън контрол, изтръгнала е един от клиновете от тялото си, за да се скрие от Хармония, и е намерила начин да черпи сили, като използва метода на хемалургията. Обърната срещу своя бог, тя е решена да отприщи разрушение в Елъндел. Уакс трябва да я спре.

Мараси и Уакс са убедени, че следващата жертва на Кървящата ще бъде корумпираният губернатор Инейт. Оказва се, че кандрата е замесена с престъпната Котерия, която подкрепя съществуването с парични средства. На помощ на Уакс и Уейн идва МеЛаан – друга кандра, изпратена от Хармония. Кървящата убива свещенослужител, изповядващ Пътя, и с това предизвиква масово недоволство в града. Генерал-констабъл Арадел държи в града да бъде обявено военно положение. Губернаторът се съгласява, след като Кървящата напада имението му и убива негов телохранител.

Губернаторът настоява да държи публична реч, за да успокои гражданите на Елъндел. Междувременно Уакс заедно с кандрата ТенСуун се впуска в поредното преследване на Кървящата.

Откриват, че обезумялата кандра се е подготвяла месеци наред, и Уакс стига до заключението, че тя вече е убила губернатора и е заела мястото му. Когато е разкрита, Кървящата приема друго тяло. Уакс отново се впуска в преследване.

През това време Уейн и Мараси съставят нов план. Кандрата МеЛаан се превъплъщава в тялото на мъртвия губернатор, за да успокои бунтуващите се граждани. Когато планът не сработва, генерал-констабъл Арадел публично арестува „губернатора“ и временно заема мястото му.

След дълго преследване Уакс успява да настигне Кървящата. Той открива, че този път кандрата е приела образа на Леси – неговата любима от Дивите земи. Прави опит да я простреля със специално изработен куршум, който ще позволи на Хармония да възвърне контрола си върху създаването. Кървящата избира смъртта пред това да се подчини на омразния си бог и се самоубива. Преди да издъхне, тя споделя на Уакс нещо, което единствено истинската Леси би знаела. Тревогата на ужасения Уакс е потвърдена от Тен-Суун, който му разкрива, че през цялото време Леси е била кандра, изпратена от Хармония, за да го наглежда.

Арадел официално е обявен за губернатор – първия в историята без благородническа кръв. Той веднага се залавя да разнищи корупцията в Елъндел. МеЛаан инсценира самоубийството на бившия губернатор и споделя с Мараси ново откритие: клинът, забит в тялото на Кървящата, е изработен от нов метал, непознат дори за Хармония. Това кара Мараси да проучи повече Трел – древно божество, което Майлс Стоте живота споменал в миговете, преди да издъхне.

Съкрушен, че за втори път е причинил смъртта на Леси, Уакс потъва в дълбока депресия.

Изминава половин година.

„Оковите на скръбта“ Ера II, книга III

Уакс успява да се възстанови след смъртта на Леси и е готов да се ожени за Стерис. Уейн обаче тайно саботира сватбата и тя не се осъществява.

Кандрата ВенДел се свързва с Уакс и го моли за помощ. Уакс обаче отказва и вместо него кандрата наема Мараси. Уакс присъства на разговора им, в който ВенДел разказва как кандрата РеЛуур открил за съществуването на Оковите на скръбта – изгубените метални гривни на лорд Владетеля, способни да дадат огромна мощ на онзи, който ги носи. Оковите даряват едновременно с аломантична и ферохимична сила. След нападение от Котерията РеЛуур изгубил един от металните си клинове. Мараси се съгласява да му помогне да си го върне, а Уакс склонява да тръгне с тях към Ню Сирън, където вероятно се намира сестра му Телсин.

В Ню Сирън Уакс присъства на събитие, организирано от местна аристократка – лейди Келесина Шоърс. Уакс подозира, че лейди Келесина крие някаква тайна. Той я проследява и успява да подслуша разговор между нея и Костюма – един от водачите на Котерията и чичо на Уакс. Келесина е убита от член на Котерията и Уакс е натопен.

Междувременно Уейн и Мараси тръгват по следите на изгубения клин на кандрата РеЛуур. Двамата се озовават в гробище, където разбират, че Котерията подготвя удар в Дулсинг – град близо до Ню Сирън. Там групата се промъква в един от складовете на Котерията и се натъква на огромен повреден военен кораб. Мараси открива изгубения клин на кандрата и спасява непознат мъж с причудлива дървена маска. Тя разбира, че неговите спътници са били измъчвани и убити от Котерията.

Уакс открива сестра си Телсин. Членове на Котерията се появяват и започва престрелка. Маскираният непознат спасява всички – води ги до малък съд, скрит в по-големия кораб, и разкрива, че това са летящи кораби, които се задвижват с аломантия и са разработени от малвишите – неговия народ. Уакс използва силите си, за да ги измъкне.

Името на маскирания мъж е Алик. Той разказва на останалите за малвишите, които живеят отвъд Дивите земи. Малвишите вярват, че са спасени от самия лорд Владетел, който им се явил след въздигането на Хармония. Твърдят, че през едното му око имало забит метален клин. Алик разкрива, че преди да се разбият и да бъдат отвлечени от Котерията, с екипажа на кораба са били изпратени да намерят храма, в който се съхраняват Оковите на скръбта. Оказва се, че Котерията също е по следите на Оковите.

Групата на Уакс пристига в храма едновременно с някои членове на Котерията. Става ясно, че Телсин също е част от престъпната организация. Тя успява да простреля Уакс. МеЛаан е безсилна, Уейн е принуден да се оттегли, а Стерис, Алик и Мараси са заловени от престъпниците. Уакс умира.

Мараси осъзнава, че храмът е само параван и успява да открие истинските Окови на скръбта, претопени във формата на копие. Тя използва невероятната сила на Оковите, за да намери Уакс. Той се събужда на непознато място, където го очаква Хармония, за да му предложи втори шанс за живот. Уакс се съгласява и се изцелява с помощта на Оковите. След това използва силата на могъщия артефакт, за да победи членовете на Котерията и да освободи приятелите си. Уейн успява да проследи Телсин и да я простреля, но тя се измъква.

След като се завръщат в Елъндел, губернаторът информира Уакс, че напрежението между Елъндел и Външните градове продължава да расте. Малвишите се завръщат у дома, а Оковите на скръбта остават у кандрите. Уакс и Стерис се венчаят. Едуорн е изпратен в затвора, където непознат последовател на бога Трел го убива.

Уакс разбира, че мистериозната фигура, която малвишите почитат, всъщност е Оцелелия, Келсайър.

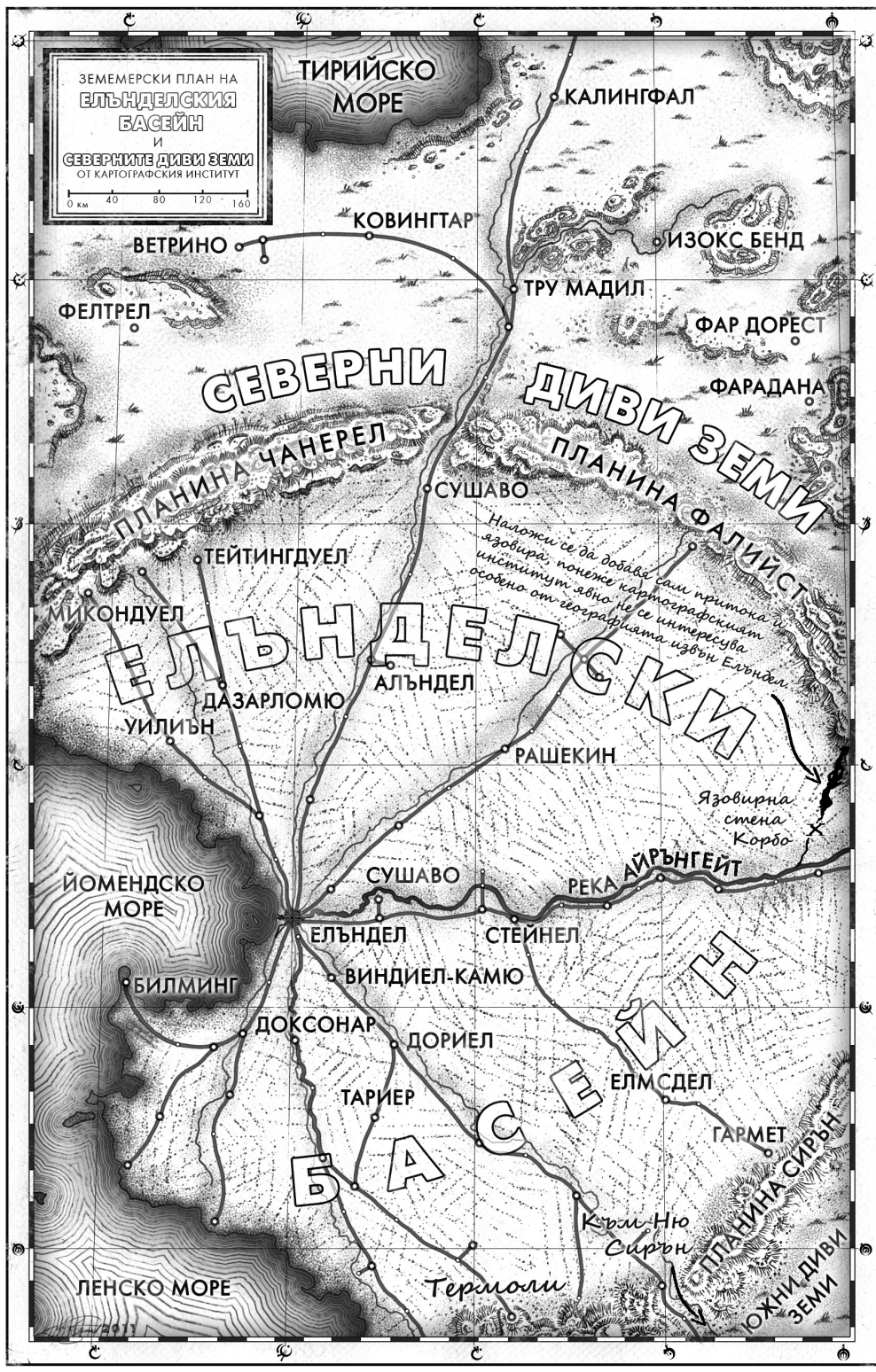
Изминават шест години.

*Повече информация за Сандерсън и неговите светове
можете да откриете на следния адрес:*

ЗЕМЕМЕРСКИ ПЛАН НА
ЕЛЪНДЕЛСКИЯ
БАСЕЙН
 И
СЕВЕРНИТЕ ДИВИ ЗЕМИ
 ОТ КАРТОГРАФСКИЯ ИНСТИТУТ

0 км 40 80 120 160

*Наложѣ се да добавѣ самѣ прѣтока на
 язовира, понеже картографѣсѣмат
 истѣмитѣ явно че се интересѣва
 особѣно от географѣята изѣвен Елѣндед.*

*Язовирна
 стена
 Корѣо*

*Край Ню
 Сирѣон*

Термоли

*Планина Сирѣон
 Южни Диви
 Земи*

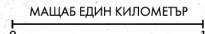

ГРАД
ЕЛЪНДЕЛ
 И
 ОКОЛНОСТИТЕ МУ
ЗЕМЕМЕРСКИ ПЛАН
 ИЗРАБОТЕН ПРЕЗ 341 г.
 ОТ КАРТОГРАФСКИЯ ИНСТИТУТ

ЗАЛИВ ХАМЪНДАР

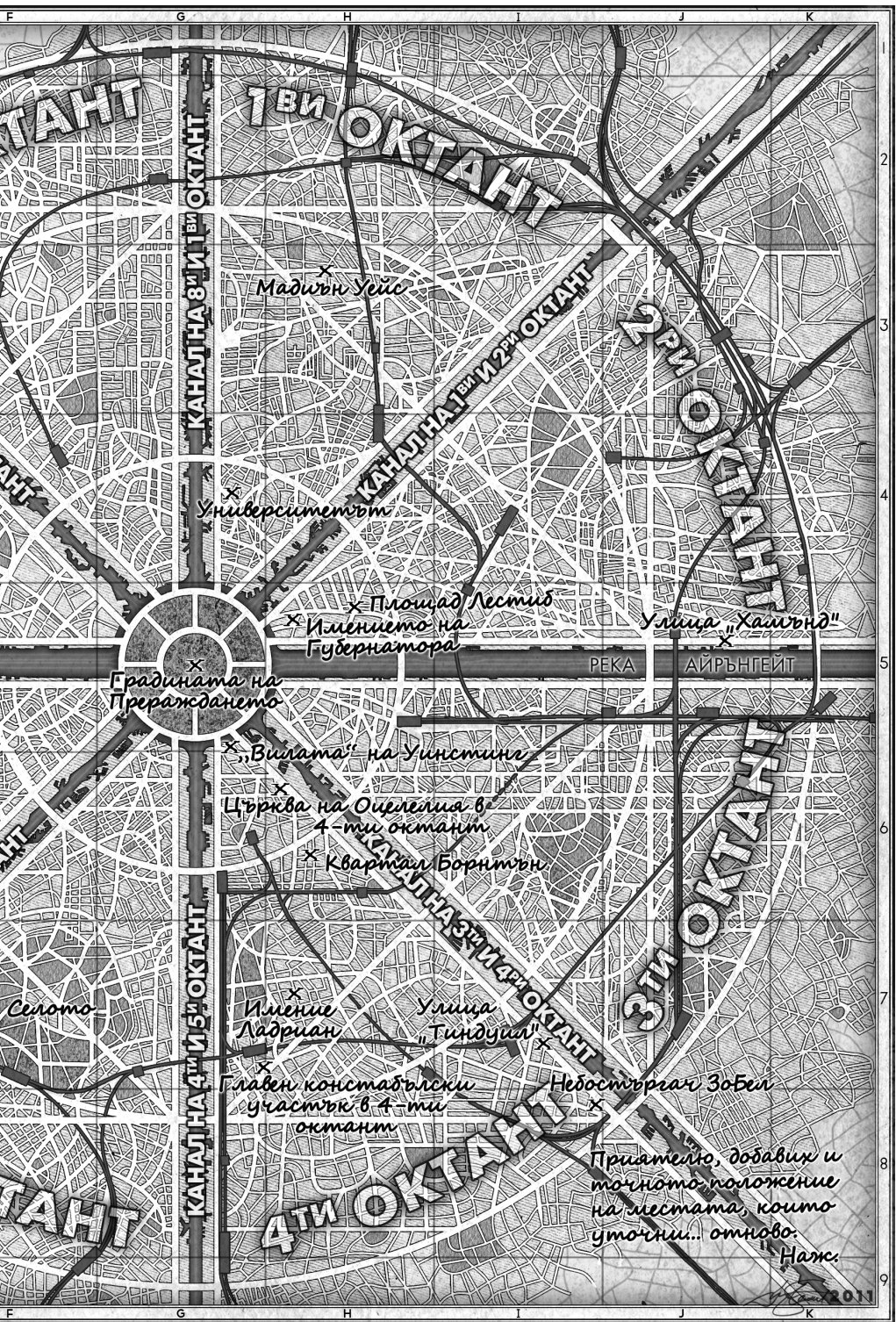
ЛЕГЕНДА:

	ПЪТИЩА		ЖЕЛЕЗОПЪТЕН МАРШРУТ
	ПОДЗЕМНА ЖЕЛЕЗНИЦА		ГАРА
	КЕЙОВЕ		КВАРТАЛИ
	ПАРКОВЕ		ФЕРМИ

МАЩАБ ЕДИН КИЛОМЕТЪР

ПЛАНЪТ Е РАЗДЕЛЕН НА КВАДРАНТИ ОТ ПО ЕДИН КВАДРАТЕН КИЛОМЕТЪР.

Съборищата

Магистрален Уейс

Университетът

Площад Лестиб

Именното на Губернатора

Улица "Халимид"

Градната на Прераждането

"Вилата" на Уинстия

Църква на Оцелелия в 4-ти октант

Квартал Борнтови

Селото

Имение Лабриан

Улица "Гиндуил"

Главен констабълски участък в 4-ти октант

Небостъргач Зобел

Приятелю, добавих и точното положение на местата, които уточни... отново.

Наж.

КАРТОГРАФСКИ КОЛЕКТИВ НА ЕЛЪДАЕЛ
 ТОЧНА

**КАРТА НА БАСЕЙНА
 И НА ЮЖНИЯ КОНТИНЕНТ**

СЪЗДАДЕНА ПО ЗАКОННО ПРИДОБИТИ
 МАЛВИШКИ КАРТИ И ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ

ИЗГУБЕНИЯТ МЕТАЛ

ПРОЛОГ

Уейн знаеше какво е легло. Другите деца в Месинговото посе-
лище имаха такива. Легло звучи много по-добре от рогзка на зе-
мята. Особено онази, която трябваше да дели с майка си, защото
нощите бяха студени, а те нямаха никакви въглища.

А и под леглата имаше чудовища.

Да, беше чувал истории за мъгливите духове. За това как се кри-
ят под леглото ти и изглеждат досущ като хора, които познаваш.
Значи, отгоре леглата са меки, а отдолу има същество, с което мо-
жеш да си говориш. За Уейн това звучеше направо като рай.

Другите деца се плашеха от мъгливите духове, но Уейн смята-
ше, че връстниците му просто не умеят да преговарят. Той знаеше
как да се сприятели с чудовище, което живее под леглото. Просто
трябваше да му дадеш нещо, което иска – например някой човек,
който става за ядене.

Във всеки случай Уейн си нямаше легло. Нито нормални столове.
С майка му имаха маса, стъкмена от чичо Грегър още навремето –
преди да бъде смазан от милиард скали в едно свлачище и да стане
на пихтия. Поне в този вид вече не можеше да удря хората. Уейн по-
някога подритваше масата, в случай че духът на Грегър гледа отнякъ-
де и е привързан към нея. Поквара и Гибел, в този дом с един про-
зорец нямаше нищо друго, за което чичо Грегър да го е било грижа.

Най-доброто, с което Уейн разполагаше, беше малко столче, така че той седна и се заигра с картите си. Докато чакаше, се упражняваше да раздава ръце и да крие карти в ръкава си. По това време беше неспокоен. Всяка вечер се опасяваше, че тя няма да се прибере. Не защото не го обичаше. Майка му беше изблик на благоуханни пролетни цветя в свят, който представляваше истинска клоака. Момчето се страхуваше, защото един ден баща му не се беше прибрал у дома. Един ден чичо Грегър – Уейн ритна масата – не се беше прибрал у дома. Така че майка му...

„Не мисли за това – каза си Уейн, като заряза разбъркването и разпиля картите по масата и пода. – И не гледай. Не и докато не видиш светлината.“

Можеше да усети мината отвън – никой не искаше да живее в съседство с нея, затова Уейн и майка му се бяха настанили там.

Нарочно се замисли за нещо друго. За купчината пране до стената, което беше изпрал по-рано. Това беше старата работа на майка му, с която тя не изкарваше достатъчно. Сега той переше, докато тя буташе колички с въглища в мината.

Уейн нямаше нищо против това свое задължение. Имаше възможност да пробва най-различни дрехи – независимо дали принадлежаха на старци, или на млади жени – и да се преструва на собствениците им. Майка му го беше хванала няколко пъти и се беше ядосала. Раздразнението ѝ още го озадачаваше. Защо *да не* пробваш всичките? Нали затова бяха дрехите? Нямаше нищо странно.

Освен това някои хора оставяха в джобовете си разни неща. Например тестета карти.

Той отново се зае с тестето и докато събираще картите от пода, *не* гледаше през прозореца, макар че можеше да усети мината. Онази зееща артерия, сякаш дупка в нечие гърло, с червена светлина, бликаща отвътре като кръв и огън. Майка му трябваше да копае във вътрешностите на звяра, за да търси метали, а после да избегне гнева му. Човек можеше да извади късмет само ограничен брой пъти.

После Уейн я забеляза. Светлината. С облечение хвърли поглед през прозореца и видя някой да върви по пътеката с фенер в ръка. Уейн припряно скри картите под розогката, после легна от-

горе и се престори на заспал, когато вратата се отвори. Разбира се, майка му сигурно беше видяла светлината в стаята да угасва, но оцени усилието му да се преструва.

Тя се отпусна на столчето и Уейн примижа с едно око. Майка му носеше панталони и закопчана риза, косата ѝ беше вдигната, а дрехите и лицето ѝ бяха изпоцапани. Взираше се в пламъка на фенера и го гледаше как потрепва и танцува, а лицето ѝ му се стори по-изпито от преди. Сякаш някой бе издълбал бузите ѝ с търнокоп.

„Тази мина я разяжда – помисли си той. – Не я е погълнала изцяло, както татко, но я гризе.“

Майка му примигна, после съсредоточи погледа си върху нещо. Карта, която беше забравил на масата. Ах, да му се не види.

Тя я вдигна, после погледна право към него. Уейн спря да се преструва на заспал. Иначе майка му щеше да го залее с вода.

– Уейн – каза тя, – откъде взе тези карти?

– Не помня.

– Уейн...

– Намерих ги – каза той.

Майка му протегна ръка и той с неохота извади тестето и ѝ го предаде. Тя прибра в кутията картата, която беше намерила. По дяволите. Цял ден щеше да издирва из поселището онзи, който беше „изгубил“ тестето. Е, Уейн нямаше да ѝ позволи да се терзае повече заради него.

– Тарк Вестингдоу – измънка Уейн. – Бяха в джоба на работните му дрехи.

– Благодаря ти – каза нежно тя.

– Мамо, трябва да науча картите. Така мога да печеля добър поминък и да се грижа за нас.

– Добър поминък? – попита тя. – С карти?

– Не се тревожи – побърза да каже той. – Ще мамя! Не можеш да се изхранваш, ако не печелиш, нали разбираш?

Тя въздъхна и разтри слепоочията си.

Уейн хвърли поглед към картите в колодата.

– Тарк – каза. – Той е от Терис. Какъвто беше татко.

– Да.

– Терисците винаги правят каквото им се казва. Тогава какво ми има на мен?

– Нищо ти няма, любов моя – каза тя. – Просто си нямаш добър родител да те направлява.

– Мамо – каза той, като се надигна тронаво от рогозката и хвана ръката ѝ. – Не говори така. Ти си *прекрасна* майка.

Тя го притисна към себе си и той усети колко беше напрегната.

– Уейн, ти ли взе джобното ножче на Деми? – попита тя.

– Разприказвал се е? Да ръждяса дано т'ва ръждиво копеле!

– Уейн! Недей да ругаеш така.

– Покварата да го тръшне ръждивото копеле! – възкликна вместо това той с акцент на железопътен работник.

Ухили ѝ се невинно и беше възнаграден с усмивка, която тя не можа да скрие. Глупавите имитации винаги я размиваха. Баща му го биваше да ги докарва, но Уейн беше по-добър. Особено сега, когато баща му беше мъртъв и вече не можеше да имитира никого.

После обаче усмивката на майка му помръкна.

– Не може да вземаш неща, които не ти принадлежат, Уейн. Така правят крадците.

– Не искам да бъда крадец – каза тихо Уейн и постави джобното ножче до картите на масата. – Искам да бъда добро момче. Просто... така се случва.

Тя го прегърна.

– Ти си добро момче. Винаги си бил добро момче.

Щом майка му го казваше, той ѝ вярваше.

– Искаш ли приказка, любов моя? – попита тя.

– Твърде голям съм за приказки – излъга той, отчаяно копнеещ тя все пак да му разкаже някоя. – На *единайсет* съм. Още една година и мога да пия в кръчмата.

– Какво? Кой ти каза това?

– Дъг.

– Дъг е на *девет*.

– Дъг знае разни неща.

– Дъг е на *девет*.

– Значи казваш, че догодина ще трябва да задигам пиене за него, 'щото още не може да си го вземе сам?

Уейн срещна погледа ѝ, после взе да се хили.

Помогна ѝ да приготви вечерята – студена овесена каша с малко боб. Поне не беше *само* боб. После се сгуши в одеялата си върху

рогозката и си представи, че отново е дете, за да се заслуша. Лесно беше да се преструва на дете. Все пак още пазеше старите си дрехи.

– Това е историята – каза тя – за Нахалния Барм, Некъпания бандит.

– Оооо... – проточи Уейн. – Нова?

Майка му се наклони напред и размаха пред него лъжицата си, докато говореше.

– Той бил най-ужасният от всички, Уейн. Най-лошият, най-подлият, *най-смадливият* бандит. Никога не се къпел.

– 'Щото е нужна доста работа да се изцапаш както трябва?

– Не, защото той... Я чакай, значи е *доста работа* да се изцапаш?

– Ами трябва да се отъркаляш.

– Защо, в името на Хармония, би направил това?

– За да мислиш като земята – каза Уейн.

– Да... – Тя се усмихна. – О, Уейн. Толкова си сладък.

– Благодаря – каза той. – Защо не си ми казвала за Нахалния Барм преди? Ако е бил толкова лош, нямаше ли първо да разказваш неговите истории?

– Досега ти беше прекалено малък за тази история – каза тя, като се облегна назад. – Твърде плашеща е.

Ооооо... Тази щеше да си я бива. Уейн заподскача нагоре-надолу.

– Кой го хванал? Блюстител на закона ли?

– Джек Аломанта.

– Той ли? – изпъшка Уейн.

– Мислех, че го харесваш.

Е, всички деца го харесваха. Джек беше нов и интересен и през последната година беше разкрил всевъзможни сериозни престъпления. Поне според Дъг.

– Но Джек винаги хваща лошите – оплака се Уейн. – Никога не застрелва нито един.

– Не и този път – каза майка му, като разбърка овесената си каша. – Той знаел, че Нахалния Барм е най-лошият. Убиец до мозъка на костите. Дори близките другари на Барм – Гъд Убиеца и Невъзможния Джо – били *десет пъти* по-лоши от всеки друг бандит, крачил някога из Дивите земи.

– Десет пъти? – възкликна Уейн.

– Аха.

– Това е много! Почти двойно!

Майка му се намръщи за миг, но после пак се наведе напред.

– Ограбили разплащателната каса. Взели парите не само на тлъстите големци на Елъндел, а и надниците на обикновените хора.

– Копелета! – възкликна Уейн.

– Уейн!

– Добре де! Обикновени стари кравешки фъшкии тогава!

Тя отново се поколеба.

– Ти... знаеш ли какво значи думата „копеле“?

– Противно лайно. Такова, дето имаш, като *наистина* много ти се ходи по нужда, ама го задържаш твърде дълго.

– И знаеш, това защото...

– Дъг ми каза.

– Разбира се, че ти е казал. Е, Джак не търпял някой да краде от обикновените хора в Дивите земи. Да си бандит, е лошо, но поне всички знаят, че вземаш парите, които отиват *към* града.

За жалост, Нахалния Барм познавал околността много добре. Затова се отправил към най-суровия район на Дивите земи, като оставил двамата си другари да пазят всяко от важните места по пътя. За щастие, Джак бил най-смелият. И най-силният.

– Ако е бил най-смелият и най-силният – възрази Уейн, – защо е бил блюстител на закона? Може е да стане бандит и никои не би могъл да го спре!

– Кое е по-трудно, любов моя? – попита тя. – Да постъпиш правилно или да постъпиш грешно?

– Да постъпиш правилно.

– В такъв случай кой става по-силен? – попита майка му. – Този, който прави лесното нещо, или който прави трудното?

Ха. Уейн кимна. Да. Да, сега разбираше.

Майка му приближи фенера до лицето си и то засия, когато тя продължи да разказва.

– Първото изпитание на Джак била реката Човек, обширната водна граница с някогашната земя на колосите. Водите се движели със скоростта на влак – това била най-бързата река в целия свят, а

дъното ѝ било пълно със скали. Гъд Убиеца се установил там, от другата страна на реката, да дебне блюстителите. Имал такова зорко око и сигурна ръка, че от триста крачки можел да простреля муха, кацнала върху човек.

– Че защо да го прави? – попита Уейн. – По-добре да застреляш някого право „в мухата“. Сигурно боли доста.*

– Не такава муха, миличък – каза майка му.

– И какво направил Джек? – попита Уейн. – Промъкнал се тайно ли? Не подобава много на един блюстител на закона да се промъква. Не мисля, че правят така. Бас ловя, че не се е промъкнал.

– Ами... – поде майка му.

Уейн стисна одеялото в очакване.

– Джек бил по-добрият стрелец – прошепна тя. – Когато Гъд Убиеца го взел на мушка, Джек го застрелял пръв чак от другата страна на реката.

– Как умрял Гъд? – прошепна Уейн.

– От куршум, миличък.

– В окото? – попита Уейн.

– Предполагам.

– Значи Гъд заредил и Джек също, но Джек стрелял пръв и уцелил Гъд през мерника *право* в окото! Точно така, мамо!

– Да.

– И главата му експлодирала – каза Уейн, – като плод, от онези хрускавите, дето имат *костелива* черупка, обаче отвътре са лепкави. Така ли станало?

– Абсолютно.

– По дяволите, мамо – каза Уейн. – Това е ужасно. Сигурна ли си, че е редно да ми разправяш тази история?

– Да спра ли?

– По дяволите, не! Джек как прекосил водата?

– Прелетял – каза майка му. Отмести празната купа от овесената каша и направи елегантен жест с две ръце. – Като използвал аломантичните си способности. Джек може да лети, да говори с птиците и да яде камъни.

* Игра на думи. На английски е използвана думата *fly*, която означава буквално „муха“, но също и отворен цип, отворен „дюкян“. – Б.пр.

– Леле. Да яде *камъни*?

– Да. И така той прелетял над онази река. Но следващото предизвикателство било още по-тежко. Каньонът на Смъртта.

– Ооооо... – проточи Уейн. – Бас държа, че това място е било красиво.

– Защо мислиш така?

– Защото никой няма да посети място, наречено Каньонът на Смъртта, освен ако не е красиво. Обаче някой го е посетил, защото знаем името. Значи сигурно е красиво.

– Прекрасно е – каза майка му. – Каньон, изсечен през куп порутени скални кули. Разбитите им върхове били обсипани с най-различни цветове, сякаш така били нарисувани. Но мястото било колкото красиво, толкова и смъртоносно.

– Да – рече Уейн. – Връзва се.

– Джак не можел да прелети над скалите, понеже вторият бандит се криел в каньона. Невъзможния Джо. Той си служел добре с пищовите, а освен това можел да лети, да се превръща в дракон и да яде камъни. Ако Джак се опитал да се промъкне покрай него, Джо щял да го застреля в гръб.

– Това е най-умният начин да застреляш човек – каза Уейн. – Та да не може да стреля в отговор.

– Вярно – съгласи се майка му. – Джак не допуснал това да се случи. Трябвало да влезе в каньона – обаче той бил пълен със змии.

– Мътните го взели!

– Уейн...

– Добре де, да му се не види тогава! Колко змии?

– Милион змии.

– Мътните го взели!

– Обаче Джак бил хитър – каза майка му. – Сетил се да донесе малко храна за змии.

– Милион късчета змийска храна?

– Не, само едно – каза тя. – Но накарал змиите да се сборичкат за него, така че повечето се избили помежду си. А онази, която останала, била най-силната, естествено.

– Естествено.

– Джак я придумал да ухапе Невъзможния Джо.

– И така Джо станал лилав – каза Уейн. – И кръвта му изтекла през ушите! А костите му се стопили и размекнатият костен мозък изтекъл от носа му! И той рухнал в локва от спаружена кожа, като през цялото време съскал и ломотел, защото зъбите му се топели!

– Точно.

– Да му се не види, мамо. Разказваш най-добрите истории.

– Става по-хубаво – каза тя нежно и се наведе на столчето, докато фенерът догаряше. – Защото в края има изненада.

– Каква изненада?

– Щом Джек минал през каньона, който сега миришел на мъртви змии и разтопени кости, зърнал последното предизвикателство – Самотната Меса. Огромно плато в центъра на иначе плоска равнина.

– Това не е кой знае каква пречка – каза Уейн. – Можел е да прелети до върха.

– Е, опитал се – прошепна тя. – Но самото плато било Нахалния Барм.

– КАКВО?

– Точно така – каза майка му. – Барм се бил присъединил към колосите – онези, които се преобразяват в големи чудовища, не обичайните като старата госпожа Нок. Те му показали как да се превръща в грамаданско чудовище. Така че, когато Джек се опитал да се приземи върху Барм, платото го погълнало.

Уейн ахна.

– А после – каза той – го смачкало със зъбите си и схрусколо костите му като...

– Не – каза майка му. – Опитало се да го погълне. Обаче Джек бил не само умен и добър стрелец. Бил и нещо друго.

– Какво?

– Адски голям трън в задника.

– Мамо! Това е ругатня.

– В историите може – каза майка му. – Слушай, Джек бил голяма напаст. Все се опитвал да прави добро. Да помага на хората. Да вгорчава живота на лошите. Да задава въпроси. Знаел точно как да съсипе деня на един бандит.

Затова, щом бил погълнат, Джек протегнал ръце и крака, после Тласнал, превръщайки се в *буца* в гърлото на Нахалния Барм.

Заседнал така, че чудовището не можело да диша. Такива страхотии се нуждаят от много въздух, знаеш. И така, Джак Аломан-та *задавил* Барм отвътре. После, когато чудовището се тръшнало мъртво на земята, Джак се спуснал бавно по езика му, все едно бил изискано килимче, простряно пред каретата на някой богаташ.

Леле.

– Това беше хубава история, мамо.

Тя се усмихна.

– Мамо – каза Уейн. – Тази история... за мината ли е?

– Е – каза тя, – предполагам, че понякога на всички ни се налага да влезем в пастта на звяра. Така че... може би, предполагам.

– Значи, ти си като блюстител на закона.

– Всеки може да бъде – каза тя и изгаси фенера.

– Дори аз?

– Особено ти. – Тя го целуна по челото. – Ти си какъвто поискаш да бъдеш, Уейн. Ти си вятърът. Ти си звездите. Ти си всички безкрайни неща.

Това беше нейно любимо стихотворение. Уейн също го харесваше. Защото, когато думите идваха от нея, той ѝ вярваше. Как би могъл да не вярва? Майка му не лъжеше. Той се стуши по-дълбоко в одеялата и бавно се унесе. Много неща не бяха наред в този свят, но някои си бяха на мястото. Стига тя да беше наоколо, историите означаваха нещо. Бяха истински.

До следващия ден, когато в мината имаше ново срутване. Вечерта майка му не се прибра у дома.